

Zienswijze NAV op 'Wijziging mededingingswet in verband met vrijstellingen van het kartelverbod'

18 augustus 2019

De Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV) heeft met interesse kennis genomen van de 'Wijziging mededingingswet in verband met vrijstellingen van het kartelverbod'. De mededingingswet wordt immers door boeren als belangrijke hindernis voor meer horizontale samenwerking ervaren en belemmert daardoor de versterking van de positie van boeren in de keten.

Uit de uitspraak van het HvJ EU blijkt duidelijk, dat gedragingen door boeren binnen het GLB om de marktpositie te versterken niet onder het Mededingingsrecht vallen. Het is goed dat dit nu ook in de Nederlandse wet wordt verankerd.

De NAV heeft echter wel moeite met een aantal punten in het voorstel:

1. Als we het correct lezen, gaat de Minister van Economische Zaken publiceren welke gedragingen van boeren(organisaties) gezien de doelen van het GLB niet onder het mededingingsrecht vallen. Het lijkt ons zeer wenselijk dat dit wordt gedaan door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, die immers als geen ander is ingevoerd in het GLB. Wij verwachten als boerenbelangenbehartiger meer duidelijkheid van de Minister van Landbouw in deze.
2. De NAV vindt het vreemd, dat er een lijst van gevallen komt, die wel onder de mededingingswet vallen. Is deze lijst absoluut? Zijn dus álle andere gedragingen die men nu en in de toekomst kan bedenken wel toegestaan? Gaat het er niet eigenlijk om, dat duidelijk is dat het 'agrarisch recht' uitsluiting van de mededingingswet geeft? Wij stellen daarom voor, dat niet met een lijst van gevallen wordt gewerkt maar dat de Minister van Landbouw (en dus niet van EZ) een heldere toelichting schrijft waar de gemiddelde boer/boerenorganisatie mee uit de voeten kan. Actualisatie van de 'Handleiding mededingingsrecht voor producentenorganisaties en brancheorganisaties in de landbouwsector' is wat ons betreft dan ook dringend gewenst.
3. In de Memorie van Toelichting wordt gesteld dat meer duidelijkheid nodig is zodat boeren de binnen het GLB geboden ruimte voor positieverbetering d.m.v. horizontale samenwerking meer gaan benutten. Wij willen graag opmerken dat de voorliggende teksten deze duidelijkheid niet bevorderen en zouden willen pleiten voor simpelere formulering en een heldere handleiding. Zo staat er wel expliciet dat PO's voor GMO-producten (melk en zuivelproducten, groente en fruit, olijfolie, tafelolijven en tabak) het aanbod moeten concentreren en de producten voor hun leden moet verkopen, maar dat dit voor PO's voor de overige landbouwproducten niet hoeft hebben we nergens expliciet kunnen lezen.

De NAV is druk bezig met het verkennen van de mogelijkheden voor meer horizontale krachtenbundeling om de positie van boeren in de keten te versterken. Voorliggend wetsvoorstel helpt ons alleen in de zin, dat duidelijk wordt dat de uitspraak van het HvJ EU, dat de doelstellingen uit het GLB buiten het mededingingsrecht vallen, nu ook in de Nederlandse wet worden verankerd. De verdere invulling is ons echter nog niet duidelijk en dit wordt ook niet bereikt door voorliggend voorstel.

Voor nadere informatie:

Keimpe van der Heide, bestuurslid NAV, via info@nav.nl.